

Vastaus Nina Nummelan ja 23 muun valtuutetun aloitteeseen ”kesätyösetelin” kaltainen työllistämistoimenpide maahanmuuttajien kotouttamiseen

VD/2364/00.02.00.03/2025

PT/SL/S-AP/SE

Nina Nummela sekä 23 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Maahanmuuttajien työttömyys on merkittävästi lisääntynyt Vantaalla. Meidän kaikkien tavoitteena on saada maahanmuuttajat mukaan työelämään ja integroitumaan suomalaiseen yhteiskuntaan. Laitamme valtavia summia kotouttamiseen, jonka tehokkuudesta meillä ei kuitenkaan tällä hetkellä ole selkeitä mittareita.

Me allekirjoittaneet pyydämme selvittämään, olisiko mahdollista irrottaa kotouttamisbudjetista osa ”nuorten kesätyösetelin” kaltaiseen etuun maahanmuuttajille osaksi kotouttamisprosessia. Työnteko on usein paras keino integroitua yhteiskuntaan, oppia kieltä, tutustua uusiin ihmisiin ja saada uusia ystäviä. Harjoittelujakson jälkeen olisi helpompi saada työpaikka pidemmäksi aikaa. Tutkimustuloksista tiedämme, että yritykset eivät usein uskalla palkata maahanmuuttajataustaisia, koska tietoa kielitaidosta tai osaamistasosta ei välttämättä ole, joten tämä madaltaisi merkittävästi kynnystä palkkaukseen. Järjestelystä hyötyisivät kaikki: niin yritykset, maahanmuuttajat kuin Vantaan kaupunkikin pidemmällä aikavälillä. Työjakso voisi olla esimerkiksi yksi kuukausi.

Huom! Järjestelyä ei pidä sekoittaa palkkatukijärjestelmään, jossa byrokratiaa on enemmän. Tässä kynnys palkkaamiseen olisi merkittävästi matalampi ja byrokratia alhaisempi.”

Kaupunginvaltuusto 24.3.2025 § 25

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Nina Nummelan ja 23 muun aloite ”kesätyösetelin” kaltainen työllistämistoimenpide maahanmuuttajien kotouttamiseen

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue toteaa vastauksena seuraavaa:

Työllisyyden hoito siirtyi 1.1.2025 kokonaisuudessaan valtiolta kunnille. Muutoksen yhteydessä palvelualueen rakenne uudistettiin kokonaan. Tavoitteena on edistää työttömien nopeaa työllistymistä ja lisätä palveluiden saatavuutta ja monipuolisuutta.

Uudistus antoi kaupungille uusia mahdollisuuksia omaan aktiiviseen työllisyys- ja työvoimapolitiikkaan. Vantaa voi olla suunnannäyttävä aktiivisessa työllistämisessä, varsinkin maahan muuttaneiden kohdalla. Valtuutettujen aloitteessa nostama huoli maahanmuuttajien työttömyyden kasvusta on aiheellinen ja ajankohtainen. Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueella tunnistetaan tämä haaste. Kohonneesta työttömyystilanteesta huolimatta maahan muuttaneiden työllistymistä edistetään tarjoamalla heille työllistymistä edistäviä palveluita ja tehostettua työnvälitystä.

Näitä palveluita ovat muun muassa yhteiskuntaorientaatiot eri kielillä ja kotoutumiskoulutukset, joiden tavoitteena on parantaa kielitaitoa ja lisätä tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta ja työelämästä. Kotoutumiskoulutukseen kuuluu opetuksen ja kieliharjoittelun lisäksi kuuden viikon työharjoittelu, joka auttaa kehittämään työelämätaitoja ja pääsemään työmarkkinoille. Työkokeilun avulla voidaan selkiyttää uravaihtoehtoja ja arvioida ammatillisen koulutuksen eri vaihtoehtoja. Työkokeilu antaa maahanmuuttajalle mahdollisuuden näyttää osaamisensa ja millainen hän on työyhteisön jäsenenä, mikä edistää työllistymistä.

Kotoutumista edistävien palveluiden rahoitus on sidottu lakisääteisten palveluiden ja toiminnan järjestämiseen. Näin ollen olisi haastavaa irrottaa tämänkaltaisen työllistämistoimenpiteen aiheuttama lisäkustannus. Jotta kesätyösetelin kaltainen työllistämistoimenpide olisi toteutettavissa, olisi tarpeellista tarkastella mahdollisuuksia lisärahoituksen saamiseksi tai budjetin uudelleen kohdentamiseksi.

Kaupunginlakimies toteaa vastauksena seuraavaa:

Yksinomaan maahanmuuttajille suunnattu työllistymistuki ei ole mahdollista yhdenvertaisuuslain nojalla.

Yhdenvertaisuuslain 11 §:ssä säädetään ns. positiivisesta erityiskohtelusta. Pykälän mukaan erilainen kohtelu ei ole syrjintää, jos kohtelu perustuu lakiin ja sillä muutoin on hyväksyttävä tavoite ja keinot tavoitteen saavuttamiseksi ovat oikeasuhtaisia. Erilainen kohtelu on kuitenkin oikeutettua siinäkin tapauksessa, että kohtelun oikeuttamisperusteesta ei ole säädetty, jos kohtelulla on perus- ja ihmisoikeuksien kannalta hyväksyttävä tavoite ja keinot tavoitteen saavuttamiseksi ovat oikeasuhteisia.

Yhdenvertaisuuslain 12 §:ssä on säädetty erilaisen kohtelun oikeuttamisperusteisiin työssä ja työhän otettaessa. Pykälän mukaan erilainen kohtelu työsuhteessa ja julkisoikeudellisessa palvelussuhteessa sekä työharjoittelussa ja muussa vastaavassa toiminnassa samoin kuin työhön tai palvelukseen otettaessa on oikeutettua, jos kohtelu perustuu työtehtävien laatuun ja niiden suorittamista koskeviin todellisiin ja ratkaiseviin vaatimuksiin ja kohtelu on oikeussuhteista oikeutettuun tavoitteeseen pääsemiseksi. Ikään tai asuinpaikkaan perustuva erillinen kohtelu on lisäksi oikeutettua, jos kohtelulla on objektiivisesti ja asianmukaisesti perusteltu työllisyyspoliittinen tai työmarkkinoita koskeva tavoite taikka jos erilainen kohtelu johtuu eläke- tai työkyvyttömyysetuuksien saamisedellytykseksi vahvistetuista ikärajoista.

Koska maahanmuuttajuutta ei ole mainittu yhdenvertaisuuslain 12 §:ssä mainittuna erilaisen kohtelun oikeuttamisperusteena kuten ikää tai asuinpaikkaa, ei ”kesätyösetelin” tapaista työllisyysetuutta voida kohdentaa pelkästään maahanmuuttajiin.

Kaupunginhallitus 26.1.2026 § 26

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Nina Nummelan ja 23 muun valtuutetun aloitteeseen esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- allekirjoitettu Nina Nummelan ja 23 muun aloite ”kesätyösetelin” kaltainen työllistämistoi-menpide maahanmuuttajien kotouttamiseen

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

kansainvälisten asiakkaiden palvelupäällikkö Suvi Linden,
kaupunginlakimies Sari-Anna Pennanen
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)